

Několik slov úvodem

Vážené a milé členky, členové Klubu UNESCO i přátelé klubu.

Předkládáme Vám první číslo Zpravodaje. Naším úmyslem je nejen informovat o tom, co děláme a připravujeme, ale také povzbudit co nejvíce členů k aktivní činnosti. Zpravodaj bude vycházet dvakrát ročně, vždy v únoru a září. Obsah budou tvořit informace o činnosti klubu a plánech do budoucna, zajímavé příspěvky členů a přátel klubu. Redakční rada: Mgr. Jitka Dvořáková, MUDr. Eva Nováková, Ing. Jiří Antoš, CSc., Mgr. Miroslav Pilát. Příspěvky do Zpravodaje je možno podávat v kanceláři Klubu UNESCO, případně e-mailem eva.novakovakm@volny.cz.

Počet i pestrost našich aktivit se v letošním roce významně rozšířily. Z toho máme jistě všichni radost. Pokud se bude více členů podílet na činnosti, přicházet s náměty a zejména je pomůže uskutečňovat, máme reálnou naději že naše činnost bude ještě bohatší a zajímavější. Práce klubu je zaměřena na širokou veřejnost především našeho města, od dětí až po ty nejstarší občany, ale mnohé aktivity mají významný přesah celostátní, ba i mezinárodní (hudební festival, konference). Jsme podporováni představiteli Města Kroměříže a toho si opravdu vážíme, ale zároveň jsme přesvědčeni, že naše dobrovolná práce je přínosem i pro město. Kroměříž bývá nazývána Hanáckými Athénami a já jsem přesvědčená, že Klub UNESCO přispívá k tomu, aby to nebyla jen proklamace a historie.

MUDr. Eva Nováková, předsedkyně Klubu UNESCO Kroměříž

Pro lepší komunikaci a spolupráci členů Klubu UNESCO

Členství v Klubu UNESCO je pro mnoho kroměřížanů prestižní záležitostí. Přesto kontakt se členy dlouhodobě patří ke slabším článkům klubové činnosti. Tuto skutečnost chceme zlepšit, a proto kromě vydávání **Zpravodaje Klubu UNESCO**, připravujeme další novinky: **Klubové večery**. Čtyřikrát ročně budou pro členy i veřejnost uspořádány klubové večery s významnými osobnostmi.

V roce 2005 se uskuteční:

ÚNOR

MUDr. Jaroslava Moserová, PhDr. Milan Syruček, Mgr. Tomášek, Antonín Puchar
"K založení Klubu UNESCO"

ČERVEN

PhDr. Jiřina Šiklová
"K výsledkům sociodemografické analýzy města Kroměříže"

ZÁŘÍ

K výchově a vzdělávání - lektor bude upřesněn

PROSINEC - 60. výročí vzniku UNESCO

Mgr. Michael Beneš
"Nemateriální kulturní dědictví UNESCO"

Vydáme **členské legitimace** pro členy Klubu UNESCO, které budou zároveň sloužit jako průkaz pro slevy na vybraných akcích klubu (Centrum UNESCO, koncerty, klubové večery apod.). **Výborové schůze**, které se konají každé druhé úterý v měsíci, jsou otevřené.

Ing. Jiří Antoš, CSc.

Zasedání výboru Klubu UNESCO - únor 2005.

Záběry z konference věnované tématu dobrovolnictví. Jako již tradičně byla akce ozdobena malým kulturním vystoupením v hanáckých krojích.

Členská schůze Klubu UNESCO Kroměříž - volby

Medailonek čestných členů

Klub UNESCO Kroměříž, jako výraz poděkování osobnostem, které se nejvíce zasloužily o jeho činnost, udílí čestné členství klubu. Po Mgr. Antonínu Lukášovi, který se v roce 2004 stal čestným předsedou Klubu, jsou v roce 2005 udělena následující čestná členství.

MUDr. Jaroslava Moserová, DrSc.

Lékařka, malířka, vědecká pracovnice, překladatelka, spisovatelka, předsedkyně České komise UNESCO, poslankyně, senátorka, kandidátka na presidenta republiky, velvyslankyně v Austrálii, presidentka Generální konference UNESCO.

PhDr. Vladimír Příkrýl - in memoriam

Odborný pracovník Umělecko-historického Muzea v Kroměříži, etnograf, fotograf, redaktor, rozhlasový hlasatel, pořadatel ARS filmu, jazzových festivalů, přehlídek amatérské umělecké činnosti, po normalizaci pracovník Vodovodů a kanalizací, po revoluci pedagog a od roku 1991 zástupce ředitele Muzea Kroměřížska, zakládající člen Klubu UNESCO Kroměříž.

PhDr. Milan Syruček

Expert na zahraniční politiku, vedoucí zahraničního oddělení a komentátor Mladé fronty, reportér, externí spolupracovník televize, šéfredaktor UNESCO Kurýru, ředitel divize ekonomického tisku ECONOMIA a.s., komentátor Hospodářských novin a týdeníku Ekonom, spisovatel, iniciátor a zakládající člen Klubu UNESCO Kroměříž.

Antonín Puchar

Podnikový sociolog a v době normalizace řadový pracovník Technoplastu Chropyně, iniciátor a zakládající člen Klubu UNESCO, dlouholetý tajemník a motor většiny klubových akcí v devadesátých letech.

Mgr. Václav Tomášek

Historik umění, v letech 1956-70 ředitel Umělecko-historického Muzea v Kroměříži, odborný pracovník Moravského muzea v Brně, po revoluci do roku 1994 ředitel Muzea Kroměřížska, zakládající člen Klubu UNESCO, jemuž poskytl první prostory pro činnost.

Vzpomínky na začátky

Regionální klub UNESCO byl založen krátce poté, kdy jsem se po nucené dvacetileté normalizační odluce vrátil do Muzea Kroměřížska. Klub mi dal hodně příležitostí ke spojování profesionálních zájmů s jinými kulturními aktivitami. Potud osobně. Ale hlavně musím po pravdě připomenout význam návratu ředitele muzea Mgr. Václava Tomáška a jeho spontánního rozhodnutí pomoci Klubu, dát mu střechu nad hlavu a místo pro jeho působení, hlavně pro konference o lidských právech. Tenkrát se našli i někteří, kteří ho za to nepochválili. Ale Klubu se jeho dobré začátky podařily.

Také se dost málo ví o tom, že například i velká odborná konference o Hané, kterou jsme svolali a organizovali na podzim 1991, vycházela z doporučení UNESCO na ochranu tradiční lidové kultury a folklóru.

A ještě osobně. Velmi si vážím náhody (náhody?), že jsem se na konferencích o lidských právech mohl po desetiletích setkat se spolužačkami z pražské filosofické fakulty Libuší Šilhánovou a Jiřinou Šiklovou, k nimž jsem vázán pocíty hluboké přátelské úcty.

PhDr. Vladimír Příkrýl

UNESCO slouží výchově, vědě a kultuře již 60 let

UNESCO bylo ustanoveno 16. listopadu 1945.

Československo bylo jedním z 20 zakládajících členů a Česká republika je členem organizace od 22. února 1993. K 1. lednu 2004 bylo 190 členských států.

Hlavním posláním UNESCO je usilovat o udržení mezinárodního míru rozvíjením spolupráce mezi státy v oblasti vzdělání, vědy a kultury, prosazování úcty k lidským právům a právnímu řádu, v rámci systému OSN je jedinou organizací zabývající se základními a společenskými vědami. Je průkopníkem v oblasti ochrany životního prostředí, zaměřuje se i na oblast informatiky a komunikace. Zásadně přispívá k ochraně hmotného a nehmotného kulturního dědictví. Nejvýznamnější památky, které jsou hodny být pod ochranou celého světa, vede na Listině kulturního a přírodního dědictví. V seznamu je zapsáno 788 kulturních a přírodních památek, 12 z ČR.

Nejvyšším orgánem UNESCO je Generální konference, tvořená ze zástupců členských států, která na šest let volí generálního tajemníka. V současné době je to Japonec Koičiró Macuura. Důležitým orgánem je také Výkonná rada UNESCO tvořená 58 členy, dohlíží na plnění programu. MUDr. J. Moserová byla jedno volební období presidentkou Generální konference nyní je členkou Výkonné rady. Sekretariát tvoří 2400 zaměstnanců, část jich pracuje přímo v sídle UNESCO v Paříži a část v regionálních centrech po celém světě. Pro Kroměříž je potěšitelné, že má zástupkyni v České komisi UNESCO, předsedkyni Klubu UNESCO MUDr. Evu Novákovou.

RNDr. Eva Šílová, ředitelka ZŠ U Sýpek

Dekáda OSN výchovy k udržitelnému rozvoji

Byla vyhlášena rezolucí OSN od 1. ledna 2005. Rezoluce vychází z předpokladu, že k dosažení udržitelného rozvoje je nutné změnit postoje, myšlení a chování veškeré populace. Při této změně má nezastupitelnou roli výchova.

Cílem dekády je rozvíjet výchovu k udržitelnému rozvoji a napomoci ji integrovat do všech stupňů vzdělávacích soustav jednotlivých zemí. Výchova k udržitelnému rozvoji by se měla promítnout do mimoškolní i školní výchovy, do výchovy dospělých a do odborné a technické přípravy.

Hlavním koordinátorem dekády bylo určeno UNESCO, konkrétně jeho národní koordináční výbory. Klub UNESCO Kroměříž zaštiťuje výchovu k udržitelnému rozvoji zejména prostřednictvím škol přidružených UNESCO, které mají ve svých vzdělávacích programech propracován systém environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Školy UNESCO spolupracují rovněž v rámci Klubu ekologické výchovy a v nové dekádě chystají pro žáky i veřejnost výchovně-vzdělávací ekologické aktivity.

RNDr. Eva Šílová, ředitelka ZŠ U Sýpek

Ohlédnutí za celostátním setkáním Přidružených škol UNESCO

Devátého celostátního setkání Přidružených škol UNESCO konaného v Kroměříži 21.10. - 23.10. 2004, se zúčastnili zástupci ze 47 základních a středních škol České republiky. V Kroměříži jsou tyto přidružené školy: ZŠ Zachar, ZŠ U Sýpek, Gymnázium a kandidáty jsou Střední zdravotnická škola, Taufferova střední odborná škola veterinární.

Přidružené školy UNESCO nejsou školami specializovanými či privilegovanými, jsou součástí národních vzdělávacích systémů a díky svému napojení na UNESCO by měly nabízet výuku rozšířenou o ekologická a lidskoprávní témata, o projekty na ochranu památek a přírodního dědictví, o informace o systému OSN.

Přípravy na konferenci byly náročné, ale jsme velmi hrdí na to, že kroměřížská konference byla hodnocena jako zatím nejlepší setkání Přidružených škol UNESCO. Program byl velice bohatý - přivítání starostou na radnici s prezentací kroměřížských Přidružených škol UNESCO a banketem, následnou prohlídkou Arcibiskupských sklepů. Druhý den v Muzeu Kroměřížska proběhly odborné přednášky Mgr. M. Beneše a film s besedou Karla Strachoty z Nadace Člověk v tísní.

Tvořivá pracovní atmosféra i čas na výměnu informací a odbornou diskusi podtrhly význam celostátního setkání.

Odpoledne se konaly na ZŠ Zachar workshopy s prezentací celoroční práce a výměnou zkušeností. Večer si účastníci prohlédli Informační centrum UNESCO v Knihovně Kroměřížska. Závěrečné posezení proběhlo v restauraci U Lva. V sobotu si mohli zájemci prohlédnout Květnou zahradu. Za naši školu, jako pořadající organizaci, bych chtěla poděkovat všem, kteří nám pomohli - Městu Kroměříž, Muzeu Kroměřížska a Klubu UNESCO v Kroměříži.

Mgr. Petra Fečková, ředitelka školy ZŠ Zachar

Centrum Klubu UNESCO pro seniory a zdravotně postiženou mládež otevřeno!

Dne 8. února 2005 bylo za účasti starosty města Ing. Petra Dvořáčka a dalších hostů slavnostně otevřeno Centrum Klubu UNESCO pro seniory a zdravotně postiženou mládež. Centrum se nachází v ZŠ Zachar, která je přidruženou školou UNESCO.

V současné době má 80 členů. Jako programy jsou v Centru nabízeny: klubová činnost, relaxace, rehabilitační cvičení, sport, trénink paměti, společenská činnost, účast na projektech Klubu UNESCO a města, keramická dílna, arboretum, vzdělávání, počítače a internet, práce s dětmi, práce se zdravotně postiženou mládeží, rukodělné práce apod.

Jedenkrát měsíčně bude v centru poradenský den pro seniory a ZPD pod vedením primáře MUDr. René Grumlíka, CSc., nebo Mgr. Anny Horákové - vedoucí sociálního odboru.

Pro členy Klubu UNESCO je účast v Centru zdarma!!

Ing. Jiří Antoš, CSc.

"Partnerství v komunitě a firemní dobrovolnictví jako součást společenské odpovědnosti firem" - to je téma letošní již páté konference, opět mezinárodní, kterou tradičně pořádáme k různým aspektům dobrovolnictví. Bude se konat 30. a 31. 5. 2005. Cílem tohoto projektu je podpora a propagace dobrovolnictví, rozvoj mezisektorové spolupráce, podpora angažovanosti firem v rozvoji komunit s důrazem na malé, střední firmy v regionu. Všechny výše uvedené podpory jsou v České republice stále aktuální a důležité, neboť ani po patnácti letech budování svobodné demokratické společnosti na rozdíl starých členských zemí EU nejsou pevně zakotveny v našem životě. Zejména zodpovědnost a připravenost firem nést důsledky za své jednání i vůči vnějšmu prostředí firem není zdaleka vžitá.

MUDr. Eva Nováková, předsedkyně Klubu UNESCO Kroměříž

Komunitní plánování v Klubu UNESCO vstupuje do 2. etapy

V únoru loňského roku byla mezi Městem Kroměříž a Klubem UNESCO uzavřena Dohoda o zpracování Komunitního plánu sociálních služeb pro seniory.

První etapa tohoto projektu byla ukončena v prosinci 2004. Vyvrcholením prací bylo otevření Centra UNESCO pro seniory a zdravotně postiženou mládež na Základní škole Albertova (Zachar) dne 8. února 2005.

Ve druhé etapě (v prvním pololetí 2005) se zaměříme především na průzkum a analýzu potřeb seniorů a zdravotně postižené mládeže. Ve spolupráci s Národním centrem sociálních studií bude zpracována **demografická analýza** města a regionu s výhledem na příštích 10 let. Pod vedením PhDr. Jiřiny Šiklové z Karlovy univerzity bude proveden **sociologický průzkum** kvality života seniorů ve městě. V březnu a dubnu se uskuteční reprezentativní anketa k názorům veřejnosti na kvalitu sociálních služeb. Bude proveden **průzkum u všech poskytovatelů sociálních služeb**, který by měl odhalit slabá místa v systému a zároveň posloužit k novelizaci brožury "Na problémy nejste sami". Druhá etapa bude završena Kulatým stolem pro veřejnost, kde budou občané seznámeni se stavem sociálních služeb pro seniory a výsledky provedených průzkumů.

Pro členy Klubu UNESCO bude v červnu uspořádán druhý klubový večer, kde k výsledkům průzkumu promluví Dr. Jiřina Šiklová.

Třetí etapa proběhne ve druhém pololetí 2005. Bude zpracován Komunitní plán soc. služeb pro seniory na léta 2006 - 2010.

S výsledky a první variantou plánu budou občané seznámeni na podzim. Po skončení této etapy bude vytvořený systém předán Městu Kroměříž jako výsledek dvouleté práce řady dobrovolníků členů Klubu UNESCO k dalšímu využití.

Ing. Jiří Antoš, CSc., koordinátor komunitního plánování

Péče o architektonické dědictví

V rámci péče o materiální kulturní dědictví se Výbor klubu UNESCO angažoval v r. 2004 v kauze tzv. Regentského domu čp. 39 na Velkém nám., který je kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR. Při stavebních úpravách části tohoto domu (někdejšího depozitáře Muzea Kroměřížska) na bytové prostory došlo k poškození. Stavební práce byly prováděny podle projektu, který nebyl schválen k tomu oprávněným orgánem památkové péče - MěÚ Kroměříž odbor kultury, cestovního ruchu a památkové péče.

Výbor klubu UNESCO upozornil na pochybení zainteresovaných orgánů v této věci a dopisem vyzval Radu města Kroměříže o znovuzvážení dalšího využití těchto mimořádně kulturněhistoricky hodnotných interiérů pro naplnění kulturních potřeb občanů, než aby z nich velkým finančním nákladem byl zřízen exkluzivní byt. Rada města Kroměříže se tímto podnětem zabývala, nechala však věci při starém.

Výbor Klubu UNESCO se zabýval i trendem zvyšování domů v Městské památkové rezervaci Kroměříž. P. Pálka dále upozornil na pomalu již zažitý jev, kdy stavebníci nerespektují závazná stanoviska orgánů státní památkové péče (Odbor kultury, cestovního ruchu a státní památkové péče MÚ, potažmo odborná vyjádření Národního památkového ústavu ú.o.p. v Brně) zvláště pokud jde o proporce vikýřů a osvětlovacích oken. Poukázal v Kroměříži na jev, kdy Odbor kultury a cestovního ruchu a státní pam. péče MÚ Kroměříž (či jeho předchůdce na Okresním úřadě Kroměříž) vydával a snad dosud vydává závazná stanoviska povolující různé dostavby zcela v rozporu s odbornými vyjádřeními NPÚ. To je sice ve zdůvodněných případech i legitimní, přesto kvůli tomu vyvstává mnoho otázek.

O odborné vyjádření k problematice byl Výborem klubu požádán Ing. arch. Wewiora (NPÚ Brno) a ing. Hodaňová. Oba jmenovaní nastínili několik nejzávažnějších případů dokumentujících uvedený rozpor z posledního období a vyjádřili své znepokojení ze stávající situace.

Následně byli proto pozváni i Mgr. Pálka (vedoucí Odboru kultury, cest. ruchu a památkové péče MÚ Kroměříž) a Ing. Kubíková (pracovnice odboru pam. péče), kteří sdělili svá stanoviska ke konkrétním případům.

Dozvěděli jsme se, že se spolupráce mezi Odborem kultury, cestovního ruchu a státní pam. péče MÚ a Národním památkovým ústavem ú.o.p. v Brně výrazně zlepšila.

Snad i aktivita Výboru Klubu UNESCO Kroměříž přispěla k tomu, že jde-li nám o kvalitní a pokud možno nesporné obnovy kulturních památek a nemovitostí, je v Kroměříži snad vše na dobré cestě.

Petr Pálka, Muzeum Kroměřížska

Pro **Dny zahrad a zámku v Kroměříži**, které Klub UNESCO inicioval a organizuje společně s Městem Kroměříž jako tradiční připomenutí zápisu zahrad Arcibiskupského zámku na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, jsme letos připravili:

8. VI. 15.00 hodin, skleník Květné zahrady:

Vernisáž výstavy Dětské galerie

"Pohlednice mého města a vesnice".

Nejlépe práce budou odměněny věcnými cenami.

9. VI. 15.00 hodin, Muzeum Kroměřížska:

Beseda s doc. Lud'kou Klusákovou

"Zkušenosti s využíváním kulturních památek ve Francii". Možnost aplikace v Kroměříži.

9. VI. 19.30 hodin, skleník Květné zahrady:

Koncert Hradišťanu s Jiřím Pavlicou

ZPRAVODAJ KLUBU UNESCO KROMĚŘÍŽ - kontaktní adresy:

Klub UNESCO Kroměříž
Husovo náměstí 21/535
767 01 Kroměříž

tel.. 573 315 376

e-mail:
eva.novakovakm@volny.cz

web:
www.unesco-kromeriz.cz

Pro milovníky hudby připravujeme:

30. května ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku v 19.30 hodin
Klavírní recitál Borise Krajného
 při příležitosti jeho životního jubilea

9. června ve skleníku Květné zahrady
koncert Hradišťanu s Jiřím Pavlicou

V červnu každé úterý v 16.30 hodin
 v Podzámecké zahradě koncerty studentských souborů

Festival "Hudba v zahradách a zámku Kroměříž 2005"

VI. ročník

Zahajovací koncert Magdaleny Kožené a souboru Musica Antiqua Köln bude nepochybně zcela mimořádnou kulturní událostí, ale i další koncerty přivádí do Kroměříže významné, zejména mladé nadějné interprety. Již tradičně se budou konat v různých místech a nabídnou spojením architektury s hudbou nevšední zážitky.

Program:

29. 6. 2005 v 19.30 hod.
 Arcibiskupský zámek - Sněmovní sál,
Magdalena Kožená
a Musica Antiqua Köln

12. 7. 2005 v 19.30 hod. Chrám sv. Mořice
Musica in tre: Varhany - František Fiala, Josef Zámečník -
trumpeta, Richard Samek - tenor
 J. S. Bach, G. F. Händel, C. Franck, C. M. Webber, P. Eben, J. Novák

20. 7. 2005 v 19, 30 hod. Květná zahrada - skleník
Moravská filharmonie Olomouc, dirigent T. Netopil
 Arie a přede hry G. Rossini, G. Verdi, G. Pucini

25. 7. 2005 v 19. 30 hod. Arcibiskupský zámek - Sněmovní sál
americký symfonický orchestr - WISCONSIN YOUTH
SYMPHONY ORCHESTRA.

27. 7. 2005 v 19. 30 hod. Chrám sv. Mořice
Monika Streitová - flétna, Marek Vrábel - varhany
 I. část koncertu - skladby ze zámeckého archivu Kroměříž, II. část
 koncertu - J. J. Froberger, F. M. Veracini, J. Wiever, P. Bachratá,
 K. Dietrich

4. 8. 2005 v 19. 30 hod. Květná zahrada - skleník
Ensamble Inegal - La Barca di Venezia per Padua - Adriano
Banchieri
 Soprano I, II, alto, tenore, basso, viola da gamba, chitarrone,
 cembalo, organo, madrigalová komedie s průvodním slovem
 jednoho herce

8. 8. 2005 v 19. 30 hod. Atrium ZUŠ event. Květná zahrada - rotunda
Stadlerovo klarinetové kvarteto pod vedením Igora Františka
 Albinoni, G. F. Händel, A. Piazzolla, Pavlášek, Madssen

12. 8. 2005 19.30 Atrium konzervatoře P. J. Vejvanovského, event.
 Arcibiskupský zámek - Sněmovní sál
závěrečný koncert festivalu - tradiční koncert čtyř dirigentů
Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín, dirigují dirigenti
dirigentských kurzů

K Mezinárodnímu dni seniorů 3. října. 2005 bude **tradiční koncert**
ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku v 16.00 hodin
 (nejen pro seniory).

MUDr. Eva Nováková, předsedkyně Klubu UNESCO